

Redegørelse afgivet af udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen) den 8. oktober 2026

Redegørelse

om

Udviklingen i EU-samarbejdet

(Skriftlig redegørelse)

1. Indledning

Perioden fra 1. januar 2025 til 30. juni 2026 var præget af et stadigt omskifteligt geopolitisk landskab med Ruslands fortsatte angrebskrig mod Ukraine, et grundlæggende forandret transatlantisk forhold samt øget global konkurrence og uro. Inden for disse rammer fortsatte arbejdet med at gennemføre EU's strategiske prioriteter, herunder også i løbet af det danske EU-formandskab i 2. halvår af 2025.

I perioden har EU og Europa entydigt og uden tøven stået sammen med Grønland og Kongeriget Danmark som helhed. EU har udvist solidaritet og sammenhold samt stået værn om fundamentale principper som suverænitets og territorial integritet.

Særligt sikkerhed og forsvar har været i fokus. Støtten til Ukraine forblev en central prioritet for EU. Samtidig blev der sat øget fokus på at styrke Europas sikkerhed og forsvarsparethed, herunder gennem større investeringer i europæisk forsvar, udvikling og anskaffelse af kritiske forsvarskapaciteter, styrket beredskab og øget modstandsdygtighed over for hybride trusler.

Et andet omdrejningspunkt har været EU's konkurrenceevne, som EU har arbejdet på at styrke gennem bedre rammevilkår for virksomheder, øgede investeringer og forenkling af EU-lovgivning. På en række områder blev arbejdet med den grønne og digitale omstilling videreført med øget fokus på, at omstillingerne skulle være middel til at reducere kritiske afhængigheder samt understøtte europæisk konkurrenceevne og strategiske interesser. Som et andet middel hertil har EU's handelspolitik stået centralt med behov for både imødegåelse af pres udefra og sikring af adgang til nye markeder med henblik på at diversificere forsyningskæder.

Perioden har også båret præg af forhandlinger om EU's næste flerårige finansielle ramme (MFF) for perioden 2028-34. Kommissionen fremlagde sit forslag i juli 2025, der lagde op til en markant modernisering af MFF's struk-

tur samt en forøgelse af budgettet med henvisning til de nye udfordringer, som Europa står over for.

I forslaget til MFF'en blev der lagt op til en mærkbar forøgelse af midler allokeret til Grønland. Det kom i forlængelse af indsatsen for at styrke og udvide partnerskabet mellem EU og Grønland bl.a. med investeringer i infrastruktur og initiativer, der ville kunne understøtte bl.a. råstofudvinding og grøn energi. Derudover indgik Grønland og EU en fiskeripartnerskabsaftale for perioden 2025-30. Ud over samarbejdet i henhold til de eksisterende aftaler vedrørende handel, forskning og fiskeri arbejder EU og Færøerne på at styrke relationerne, hvor Færøerne bl.a. har ønsket associeret deltagelse i Erasmus+ programmet og forventer optagelse i 2028.

Disse strategiske prioriteter og centrale temaer tog Danmark med sig ind i EU-formandskabet i 2. halvår 2025 med en målsætning om at arbejde for et mere sikkert samt konkurrencedygtigt og grønt Europa. Danmark opnåede mere end 90 konkrete resultater og kan se tilbage på et formandskab, der løftede de nødvendige dagsordener for at gøre Europa stærkere i en verden i forandring.

Redegørelsen fokuserer på nogle af de vigtigste, overordnede udviklingstendenser, der har domineret dagsordenerne i det europæiske samarbejde i perioden.

2. EU's støtte til Ukraine

EU fortsatte sin omfattende og langsigtede støtte til Ukraine på det politiske, økonomiske, militære og humanitære område. Støtten havde til formål at understøtte Ukraines forsvar, sikre landets økonomiske modstandsdygtighed og bidrage til Ukraines langsigtede europæiske integration. Der blev arbejdet på at styrke den private sektors rolle i genopbygningen af Ukraine og bruge offentlige midler som løftestang for privat kapital.

Som led i den økonomiske støtte fortsatte gennemførelsen af EU's Ukraine-facilitet, der yder finansiell støtte til Ukrai-

nes genopbygning, reformindsats og økonomiske stabilitet. I december 2025 vedtog EU-landene et historisk støttelån til Ukraine på 90 mia. euro i 2026 og 2027. Heraf er ca. 60 mia. euro målrettet militær støtte gennem indkøb af forsvarsmateriel fra primært den ukrainske og europæiske forsvarsindustri, mens de resterende ca. 30 mia. euro har til formål at støtte Ukraines makrofinansielle stabilitet samt at fremme konkrete reformer inden for bl.a. retsområdet og anti-korruption. Desuden fik Ukraine adgang til EU's cybersikkerhedsreserve som led i Cyber Solidarity Act med henblik på at styrke Ukraines modstandsdygtighed over for cyberangreb.

EU fortsatte den øvrige civile og militære støtte til Ukraine, herunder gennem Den Europæiske Fredsfacilitet, EU's rådgivningsmission, EUAM Ukraine, og EU's militære træningsmission, EUMAM Ukraine. Gennem Den Europæiske Fredsfacilitet agerede bl.a. Danmark gennemførselsaktør for anvendelsen af renteindtægter fra immobiliserede russiske centralbanksaktiver på militær støtte til Ukraine. EUMAM Ukraine havde fra missionens etablering i 2022 og frem til den 1. juli 2026 trænet mere end 90.000 ukrainske soldater.

På sanktionsområdet vedtog EU i perioden yderligere fem større sanktionspakker med nye tiltag mod bl.a. den russiske skyggeflåde, den russiske energi- og finanssektor samt yderligere eksportrestriktioner med henblik på at øge presset på den russiske økonomi, begrænse forsyningen af kritiske komponenter til den russiske forsvarsindustri og imødegå sanktionsomgåelse. Derudover vedtog EU løbende sanktioner mod bl.a. individer og enheder involveret i Ruslands globale destabiliserende og hybride aktiviteter, understøttelse af det russiske militærindustrielle kompleks, skyggeflåden og dens økosystem samt tvangsdeportation af ukrainske børn og krænkelse af menneskerettighederne i Rusland.

3. Sikkerhed, forsvar og resiliens

Sikkerhed, forsvar og resiliens fik øget betydning som følge af det ændrede sikkerhedspolitiske landskab. EU har taget en række markante skridt for at styrke europæisk forsvarsindustri, sin samlede modstandsdygtighed og evnen til at håndtere kriser gennem en række initiativer inden for forsvar, beredskab og indre sikkerhed.

Kommissionen og EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik fremlagde i 2025 en hvidbog og - på opdrag fra stats- og regeringscheferne - en tilhørende køreplan for, hvordan Europa kunne blive i stand til at forsvare sig selv senest i 2030 herunder ved at styrke den europæiske forsvarsteknologiske og -industrielle base, fremme fælles investeringer og understøtte tilvejebringelsen af nødvendige forsvarskapabiliteter i Europa. Som led heri blev også det europæiske låneinstrument "Security Action for Europe" (SAFE) etableret med henblik på at understøtte fælles europæiske forsvarsindkøb. Ligeledes er der etableret medlemsstatsdrevne kapabilitetskoalitioner med henblik på at afhjælpe Europas kritiske kapabilitetsmangler, herunder gennem konkrete fælleseuropæiske forsvarsprojekter. Danmark har medlederskab i kapabilitetskoalitioner for drone- og antidroneområdet, integreret luft- og

missilforsvar, samt kvanteområdet. Herudover blev vedtaget tiltag med henblik på at styrke europæisk forsvarsindustri med en forenklingsspakke for forsvarsindustriområdet samt etablering af programmet for den europæiske forsvarsindustri (EDIP).

Som led i ambitionen om at styrke europæisk forsvarsparathed, fremsatte Kommissionen derudover i november 2025 et forslag til forordning om militær mobilitet, der skal sikre, at militært personel og materiel kan bevæge sig hurtigere og mere smidigt på tværs af grænser i EU.

Der blev ligeledes taget initiativer til at styrke EU's indre sikkerhed, herunder gennem ProtectEU, som har fokus på at styrke samarbejdet om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og hybride trusler.

Som opfølgning på anbefalingerne i Niinistö-rapporten fra 2024 fremlagde Kommissionen i marts 2025 strategien for en beredskabsunion for at styrke evnen til at håndtere større kriser på tværs af samfundet, inkl. evnen til at beskytte kritisk infrastruktur og modstå hybrid- og cyber-angreb.

EU indgik nye sikkerheds- og forsvarspartnerskaber med ligesindede partnere, herunder Storbritannien og Canada. Udviklingen afspejlede et øget fokus på, at EU skal kunne bidrage mere aktivt til europæisk sikkerhed og samtidig styrke samarbejdet med nære partnere.

På baggrund af stigende brug af økonomiske og hybride virkemidler til at opnå sikkerhedspolitiske mål og svække andre landes økonomier, kom Kommissionen i december 2025 med en ny meddelelse om styrkelse af EU's økonomiske sikkerhed. Kommissionen lægger op til en mere proaktiv tilgang for at modvirke kritiske afhængigheder, beskytte kritisk infrastruktur, forebygge teknologi-lækage og håndtere handelspolitisk pression.

4. EU's konkurrenceevne, økonomiske politik og handel

Styrkelse af EU's konkurrenceevne stod fortsat centralt i perioden. Kommissionen fremlagde med afsæt i Draghi- og Letta-rapporterne en række tiltag, der skal forbedre EU's konkurrenceevne og reducere strategiske afhængigheder. I april 2026 tiltrådte Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet en fælles køreplan kaldet One Europe, One Market, der fastsætter frister for en række tiltag, som skal styrke EU's konkurrenceevne, strategiske autonomi og økonomiske sikkerhed indtil udgangen af 2027.

Kommissionen fremlagde bl.a. Industrial Accelerator Act, som skal styrke EU's industrielle kapacitet og mindske strategiske afhængigheder, samt revisionsforslag til Chips Act og Critical Raw Materials Act, som skal styrke hhv. EU's mikrochipproduktion, forsyningssikkerheden og forbedre adgang til sjældne jordarter. Derudover fremlagde Kommissionen et forslag til en ny valgfri selskabsform, som skal gøre det lettere at stifte selskab eller filial i EU.

Arbejdet fortsatte med at reducere administrative byrder og forenkle EU-reguleringen. Siden Kommissionens tiltrædelse har den fremlagt årlige administrative byrdeleltelser for ca. 18 mia. EUR for virksomheder og myndigheder primært gennem 12 forenklingsspakker. Disse tiltag skal bidrage

til målet om at reducere årlige administrative byrder med 37,5 mia. EUR inden udgangen af 2029, svarende til en reduktion på 25 pct. Under dansk formandskab blev der bl.a. indgået en aftale om omnibus I om bæredygtighedsrapportering.

Arbejdet med en Opsparings- og Investeringsunion fortsatte med henblik på at styrke de europæiske kapitalmarkeder og forbedre mulighederne for at omsætte europæiske opsparinger til investeringer i virksomheder og strategiske sektorer. Der er bl.a. indgået en aftale om omnibus II om investeringer, der forenkler EU's finansielle instrumenter og ventes at mobilisere yderligere 50 mia. EUR i investeringer via InvestEU. Der blev også arbejdet for en effektiv europæisk Konkurrenceevnefond, som målretter EU-midler mod mobilisering af private investeringer i skaleringen og udrulningen af nye teknologier i Europa.

På forsknings- og innovationsområdet fremlagde Kommissionen sit forslag til det næste rammeprogram for forskning og innovation, Horisont Europa, som skal gælde i perioden 2028-2034. Programmet vil være tæt knyttet til Den Europæiske Konkurrenceevnefond og er udformet med henblik på at styrke den økonomiske konkurrenceevne, tackle globale samfundsmæssige udfordringer og fremme videnskabelig topkvalitet.

Handelspolitisk blev EU udfordret af told og uforudsigelighed såvel som voksende handelsubalancer, og EU's handelspolitik blev i stigende grad koblet til hensynet til økonomisk sikkerhed og behovet for at reducere strategiske afhængigheder. I sommeren 2025 indgik EU en aftale med USA om de fremtidige rammer for transatlantiske handelsforhold. Der var fremgang i arbejdet med handelsaftaler, herunder midlertidig anvendelse af EU-Mercosur-aftalen, færdigforhandling af handelsaftaler med Mexico, Indien, Indonesien og Australien samt fremdrift i forhandlinger med en række lande i bl.a. Sydøstasien.

5. Energi og grøn omstilling

Energipolitikken var præget af behov for at reducere energipriser, CO₂-emissioner og afhængigheden af russiske, fossile brændsler. Under dansk formandskab blev Rådet og Europa-Parlamentet enige om REPowerEU, der indfører et juridisk bindende, trinvist forbud mod import af både flydende naturgas (LNG) og rørledningsgas fra Rusland med et fuldstændigt forbud fra henholdsvis udgangen af 2026 og efteråret 2027.

I december 2025 fremlagde Kommissionen den europæiske infrastrukturpakke, som skal forbedre Europas energiforsyningsikkerhed og styrke EU's konkurrenceevne og grønne omstilling.

Opmærksomheden har endvidere været på den grønne omstillings rolle ift. energisikkerhed og EU's rolle i de globale markeder i en verden præget af øget fragmentering og uforudsigelighed, hvor Kommissionen arbejder for at fremme den grønne omstilling med globale partnerskaber.

På klimaområdet var EU's ambitioner generelt under pres. Det lykkedes imidlertid under dansk formandskab at

vedtage en revision af EU's klimalov med fastsættelse af et 2040-mål, der reducerer udledninger med 90 procent sammenlignet med 1990-niveauet. Der var dog fortsat pres på de konkrete greb, der bidrager til at reducere CO₂-udledning. F.eks. præsenterede Kommissionen i december 2025 en bilpakke, der slækker reduktionskravet for både personbiler og varebiler i 2035.

På landbrugsområdet påbegyndte man forhandlingerne om den fælles landbrugspolitik efter 2027. Under dansk formandskab blev der opnået enighed om omnibus III, der reducerer de administrative byrder for landbrugere og nationale forvaltninger, styrker sektorens konkurrenceevne samt giver en større grad af fleksibilitet i den grønne omstilling. Ligeledes blev der indgået en aftale om anvendelse af nye genomteknikker (NGT) i planteforædling, der giver adgang til mere klimarobuste plantesorter. Forhandlinger om transport af dyr blev ikke afsluttet i 2025, men det danske formandskab sikrede fremdrift i forhandlingerne. Kommissionen har endvidere fremlagt en strategi for bioøkonomi med henblik på at erstatte fossile ressourcer med biobaserede ressourcer.

På miljøområdet foregik forhandlinger om omnibuspakker om kemi, miljøvurderinger og miljøregulering samt pesticider og biocider (fødevareomnibussen). Kemiomnibussen er færdigforhandlet, mens forhandlinger om miljøomnibus og fødevareomnibus fortsat pågår. Endelig er der blevet indgået aftaler om udrangerede køretøjer og skovmonitorering samt under dansk formandskab en aftale om skærpede krav til miljøfarlige stoffer i søer, vandløb, havet og grundvand.

6. Den digitale dagsorden

Det digitale område forblev et centralt indsatsområde i EU med et stigende fokus på teknologisk suverænitet. Kommissionen fremlagde en pakke om teknologisk suverænitet med en række initiativer til at styrke EU's kapaciteter inden for kunstig intelligens og cloudteknologi, halvledere og open source samt for at understøtte digitalisering på energiområdet. Samtidig har Kommissionen i den foreslåede Konkurrenceevnefond lagt op til et dedikeret fokus på det digitale område, som skal fremme investeringerne i digitale teknologier og infrastruktur. Endvidere fremlagde Kommissionen et forslag om anvendelse af frekvenser til mobile satellittjenester. Forslagene har til formål at mindske EU's strategiske afhængigheder, øge den digitale handelfrihed og styrke Unionens position i den globale teknologiske konkurrence.

Fokus har derudover været på at forenkle regler og reducere byrder på det digitale område med henblik på at styrke Europas digitale konkurrenceevne. Kommissionen fremlagde to omnibusforslag; et om data-, cybersikkerheds- og platformsområdet og et om kunstig intelligens. Sidstnævnte er færdigforhandlet, mens førstnævnte fortsat er under forhandling. Desuden fremlagde Kommissionen et forslag om digitale net, der samler og moderniserer den eksisterende EU-regulering på teleområdet. Dertil fremlagde Kommissionen et forslag om oprettelse af europæiske virksomhedstegneböger, der skal etablere et digitalt redskab til kommunika-

tion mellem virksomheder indbyrdes og mellem virksomheder og offentlige myndigheder på tværs af EU.

Endelig var der fortsat fokus på håndhævelse af EU-lovgivningen over for tech-giganterne samt på at sikre et trygt og sikkert digitalt liv for børn og unge. Under dansk formandskab blev der opnået enighed blandt 27 europæiske lande om en fælleserklæring om onlinebeskyttelse af børn, ”Jyllandserklæringen: Opbygning af en sikker onlineverden for mindreårige”. Erklæringen satte fokus på behovet for et klart europæisk lovkrav til sociale medier om effektiv og privatlivssikker aldersverifikation samt fokus på regulering af afhængighedsskabende designs og mørke mønstre. Kommissionen nedsatte et ekspertpanel, der har præsenteret sine anbefalinger om bedre digital børnebeskyttelse herunder om aldersgrænser for sociale medier.

7. Migration

Under dansk formandskab blev der opnået enighed om bl.a. ændringer til reglerne om overførsel af asylansøgere til asylsagsbehandling i sikre tredjelande, som muliggør etableringen af modtagecentre i sikre tredjelande, samt en fælles EU-liste over sikre oprindelseslande, som muliggør hurtigere asylsagsbehandling og udsendelser. I juni 2026 blev der opnået politisk aftale mellem Rådet og Europa-Parlamentet om tilbagesendelsesforordningen, som bl.a. vil muliggøre etableringen af udrejsecenterordninger i tredjelande.

Gennemførelsen af EU’s pagt om migration og asyl (Pagten) var et centralt fokusområde, særligt i forbindelse med Pagten anvendelsesdato den 12. juni 2026. Med Pagten er der skabt et mere sammenhængende europæisk asylsystem, bl.a. med nye regler om screening af migranter, en mere effektiv asylprocedure og udsendelser ved de ydre grænser. På basis af EU’s fælles implementeringsplan samt de nationale planer arbejdede medlemsstaterne og EU-institutionerne med at sikre rettidig gennemførelse af de nye regler i Pagten.

Endeligt fortsatte arbejdet med at styrke kontrollen ved EU’s ydre grænser og udvikle et tættere samarbejde med tredjelande om migrationsstyring, herunder forebyggelse af irregulær migration, bekæmpelse af menneskesmugling og styrkelse af tilbagesendelser. EU fortsatte desuden samarbejdet med partnerlande langs de vigtigste migrationsruter gennem økonomisk støtte og partnerskaber, der adresserer både migrationshåndtering og de grundlæggende årsager til migration.

8. Opretholdelse af europæiske værdier

Beskyttelsen af EU’s grundlæggende værdier, herunder retsstatsprincippet og demokratiske institutioner, fortsatte med at være en central prioritet.

Kommissionen videreførte den årlige retsstatscyklus med retsstatsrapporten, som har til formål at skabe en løbende dialog med medlemsstaterne om udviklingen inden for bl.a. domstolenes uafhængighed, bekæmpelse af korruption, mediefrihed og institutionelle kontrolmekanismer. Særligt Slovakiet, Bulgarien, Rumænien og Ungarn har modtaget

væsentlig kritik. Der er på ottende år en åben artikel 7-procedure mod Ungarn, der som følge af mangler i forhold til retsstatsprincippet og overholdelse af chartret for EU’s grundlæggende rettigheder har fået tilbageholdt EU-midler i betydeligt omfang. Den nye ungarske regering har dog siden sin tiltrædelse i april 2026 foretaget og bebudet en række retsstatsreformer. På den baggrund indgik Ungarn og Kommissionen ultimo maj 2026 en aftale om løbende frigivelse af EU-midler betinget af Ungarns gennemførelse af reformer.

Samtidig blev der arbejdet med at styrke EU’s modstandsdygtighed over for udenlandsk påvirkning, mis- og desinformation samt andre trusler mod demokratiske processer. Som led heri blev Det Europæiske Demokratiskjold annonceret af Kommissionen i november 2025, og som en del af dette blev Det Europæiske Center for Demokratisk Resiliens lanceret i foråret 2026 med henblik på at styrke koordination, informationsudveksling og samarbejde mellem medlemslande, Kommissionen og på sigt også kandidatlande.

Kommissionen vedtog en første EU-strategi for civilsamfundet samt arbejdede videre med gennemførelsen af reglerne om politisk reklame med henblik på at øge gennemsigtigheden og styrke borgernes tillid til de demokratiske processer.

Danmark fortsatte sin aktive deltagelse i principielle sager ved EU-Domstolen om EU’s grundlæggende værdier, herunder efterlevelse af retsstatsprincippet.

9. Udvidelse og reformer

EU’s udvidelsesproces leverede i perioden de største fremskridt i mange år. Udvidelsen blev i stigende grad set i sammenhæng med EU’s sikkerhed og geopolitiske rolle. Samtidig fortsatte drøftelserne om behovet for interne reformer i EU for at sikre, at Unionen også fremover kan fungere effektivt med flere medlemsstater.

EU fortsatte optagelsesforhandlingerne med kandidatlandene på grundlag af deres egne meritter og opfyldelsen af de nødvendige kriterier. Ukraine og Moldova gjorde yderligere fremskridt i deres europæiske integrationsprocesser. Efter ophævelsen i foråret 2026 af et medlemslands blokering af optagelsesforhandlingerne med Ukraine kunne man gå videre med den formelle åbning af forhandlingerne for begge landes vedkommende om de vigtige retsstatsemner, der sætter tempoet for den øvrige proces. EU fastholdt også sit omfattende engagement på Vestbalkan, hvor det var optagelsesforhandlingerne med Montenegro og Albanien, som var genstand for størst fremdrift.

10. EU’s eksterne relationer

Stigende geopolitiske spændinger satte rammen for EU’s relationer til omverdenen. EU lagde større vægt på at varetage europæiske interesser, stå samlet i udenrigspolitiske spørgsmål og styrke sine globale partnerskaber.

Med den nye amerikanske administrations tiltrædelse i januar 2025 blev det transatlantiske forhold præget af ændrede amerikanske prioriteter, særligt på handels- og sikkerhedsområdet. USA forblev EU’s vigtigste udenrigs-, sikker-

heds- og handelspolitiske partner, idet EU samlet set udviste stærkt sammenhold. Indførelsen af ny amerikansk told på europæiske varer førte til en aftale om nye rammer for den transatlantiske handel, mens ambitionen om at styrke Europas evne til at varetage sin egen sikkerhed frem mod 2030 rykkede højere op på dagsordenen.

EU fastholdt sit økonomiske og politiske engagement med Kina og skærpede samtidig kursen, særligt i forhold til Kinas støtte til Ruslands krig i Ukraine og den voksende ubalance på handelsområdet. EU har udvidet sin værktøjskasse for bedre at kunne imødegå udfordringerne med bl.a. kinesisk handelspraksis og konkurrenceforvridning samt beskytte egne økonomiske interesser. Samtidig fastholdt EU fokus på at styrke partnerskaber med landene i Asien gennem implementering af EU's Indo-Stillehavsstrategi.

Udviklingen i Mellemøsten stod højt på EU's udenrigspolitiske dagsorden. EU arbejdede for en afslutning på konflikten i Gaza, uhindret humanitær adgang og en politisk proces frem mod en tostatsløsning. EU-landene var splittede om øget pres på Israel for dets kurs i de besatte palæstinensiske områder. 12-dageskrigen mellem Israel og Iran i juni 2025 udgjorde en alvorlig risiko for yderligere regional eskalation. I februar 2026 indledte USA og Israel omfattende angreb mod Iran, og Iran svarede igen mod lande i regionen. Udviklingen førte til en de facto nedlukning af Hormuzstrædet og omfattende forstyrrelser af den internationale skibstrafik. EU arbejdede for at sikre global opbakning til opretholdelsen af den internationale havret

og havde samtidig fornyet fokus på EU's maritime operationer. I maj 2026 udvidede EU sine Iran-sanktioner til at omfatte aktører, der truede den frie sejlads i Hormuzstrædet. Efter Assad-regimets fald i december 2024 tilpassede EU sit engagement i Syrien og gennemførte en ophævelse af EU-sanktioner for at støtte en fredelig og inkluderende overgang og forbedre levevilkårene for den syriske befolkning.

EU arbejdede for at styrke partnerskaber med afrikanske lande, navnlig inden for handel og investeringer, grøn omstilling, energi, digitalisering og sikkerhed. Det syvende EU-AU-topmøde i november 2025 bekræftede ambitionen om et tættere og mere ligeværdigt partnerskab mellem de to kontinenter. Global Gateway forblev et af EU's vigtigste redskaber i samarbejdet med Afrika. Konflikter, geopolitik, politisk ustabilitet og en vanskelig sikkerhedssituation, ikke mindst i Sahel og Sudan, påvirkede EU's engagement på kontinentet.

EU styrkede sit strategiske engagement i Latinamerika og Caribien. EU-CELAC-topmødet i november bekræftede partnerskabet og køreplanen for samarbejdet, herunder gennem Global Gateway.

EU og Storbritannien afholdt i maj 2025 i London det første topmøde efter Storbritanniens udtræden af EU, hvor parterne blev enige om at forbedre forholdet og styrke samarbejdet på en række områder, herunder forsvar og sikkerhed, energi og ungdomsudveksling. ◇

Bilag 1

Væsentligste domme afsagt af EU-Domstolen i 2025 i sager med dansk deltagelse

Første danske bøde for forsinket implementering af et direktiv – sag C-214/23, Kommissionen mod Danmark

Domstolen afsagde den 8. maj 2025 dom i en traktatbrudssag anlagt af Kommissionen mod Danmark med påstand om bøde for forsinket dansk implementering af ophavsretsdirektivet (2019/790). Det var fra dansk side ubestridt, at kun en del af direktivet var blevet implementeret rettidigt. Overfor Domstolen gjorde den danske regering dog gældende, at den forsinkede implementering var undskyldelig på grund af bl.a. Covid-19-pandemien, som havde lagt pres på Kulturministeriets ressourcer samt folketingsvalget i november 2022. Ifølge Domstolen kunne disse omstændigheder imidlertid ikke fritage de danske myndigheder for pligten til at implementere direktivet inden for fristen. På den baggrund idømte Domstolen for første gang nogensinde Danmark en bøde på 1,6 mio. EUR. Både Portugal og Bulgarien blev den 8. maj 2025 ligeledes dømt for manglende implementering af ophavsretsdirektivet.

Den danske 7-dagsregel for buscabotage – sag C-482/23, Kommissionen mod Danmark

Domstolen frifandt ved dom af 16. oktober 2025 Danmark i en traktatbrudssag anlagt af Kommissionen. Kommissionen havde nedlagt påstand om, at Danmark havde tilsidesat sine forpligtelser i henhold til busforordningen (1073/2009) ved at have indført en administrativ praksis, der fortolkede definitionen ”cabotagekørsel” og heri ”i en begrænset periode” sådan, at buscabotagekørsel højest måtte finde sted i sammenhængende syv dage per måned i Danmark. Kommissionen gjorde bl.a. gældende, at forordningen ikke overlod et skøn til medlemsstaterne om at træffe foranstaltninger i national ret, som præciserede begrebet ”begrænset periode”. Domstolen var enig med Danmark i, at definitionen var generel og upræcis, og Danmark dermed berettiget kunne vedtage nationale gennemførelsesforanstaltninger med henblik på at præcisere rækkevidden af begrebet. Domstolen fandt derudover, at den danske administrative praksis var egnet til at sikre formålet med forordningen om, at buscabotagekørsel ikke skal foretages sådan, at det skaber en permanent eller løbende aktivitet i samme værtsmedlemsstat. Domstolen fastslog, at Kommissionen ikke havde løftet bevisbyrden for, at målet kunne nås gennem mindre indgribende midler, hvorefter den administrative praksis heller ikke var i strid med proportionalitetsprincippet.

Delvis annullation af mindstelønsdirektivet – sag C-19/23, Danmark mod Parlamentet og Rådet

Domstolens Store Afdeling afsagde den 11. november 2025 dom i det danske annullationssøgsmål om mindstelønsdirektivet (2022/2041). I søgsmålet, som blev indledt mod Rådet og Parlamentet i januar 2023, havde den danske regering principalt nedlagt påstand om annullation af hele direktivet med henvisning til, at disse institutioner med vedtagelsen af direktivet bl.a. overskred kompetencefordelingen mellem Unionen og medlemsstaterne. En kompetencefordeling, som afskærer Unionen fra at gribe direkte ind i lønfastsættelsen og organisationsretten. Under sagen intervenerede Sverige til støtte for de danske synspunkter om annullation af direktivet, mens Kommissionen og syv medlemsstater (Belgien, Tyskland, Frankrig, Spanien, Luxembourg, Grækenland og Portugal) gennem interventioner bakkede op om direktivets lovlighed. Efter at generaladvokaten i januar 2025 havde givet regeringen medhold i, at direktivet skulle annulleres i sin helhed, fandt Domstolen alene grundlag for en delvis annullation af direktivets artikel 5. I lighed med regeringens argumentation fandt Domstolen således, at direktivets artikel 5, stk. 2, og en del af artikel 5, stk. 3, som fastlægger kriterier for fastsættelsen af mindstelønninger i lande med lovbestemte mindstelønninger og en indekseringsmekanisme, hvorefter løn ikke kan indekseres i nedadgående retning, udgjorde direkte indgreb i lønfastsættelsen – og dermed lå uden for Unionens kompetenceområde. Domstolen fastslog derfor, at disse bestemmelser i direktivet skulle annulleres.

Parallelsamfundssagen – sag C-417/23, Slagelse Almennyttige Boligselskab, Afdeling Schackenbergvænge

Domstolens Store Afdeling afsagde den 18. december 2025 dom i en dansk præjudiciel sag forelagt af Østre Landsret. Spørgsmålene handlede om, hvorvidt almenboliglovens parallelsamfundskriterium om ”ikkevestlige indvandrere og efterkommere” er omfattet af begrebet ”etnisk oprindelse” i direktivet om etnisk ligebehandling (2000/43/EF), og i så fald hvorvidt ordningen i almenboligloven om at omdanne parallelsamfundsområder udgør direkte eller indirekte forskelsbehandling i strid med direktivet. Den danske regering afgav både skriftligt og mundtligt indlæg i sagen ved Domstolen, hvori der blev argumenteret for, at ordningen i almenboligloven er forenelig med direktivet.

I sin dom forholder Domstolen sig ikke direkte til, om almenboliglovens ordning udgør direkte eller indirekte diskrimination, idet denne vurdering overlades til Østre Landsret. Domstolen angiver i stedet de elementer som skal indgå i vurderingen heraf. Domstolen henviser til sin praksis om, at begrebet ”etnisk oprindelse” bygger på den opfattelse, at en samfundsgruppe er kendetegnet ved at besidde flere af de samme kriterier såsom nationalitet, religiøse overbevisning, sprog, kulturelle baggrund, traditioner og levested. Domstolen bemærkede, at et generelt kriterium godt kan være baseret på de pågældende personers etniske oprindelse, selv om kriteriet omfatter en flerhed af etniske oprindelser. Domstolen bemærkede desuden, at ordningen synes at indebære en øget risiko for førtidig opsigelse og tab af bolig for beboere i omdannelsesområder sammenlignet med beboere i andre udsatte boligområder. Endvidere bemærkede Domstolen i relation til indirekte forskelsbehandling, at medlemsstaterne principielt har vide skønsmålinger til at vedtage foranstaltninger til sikring af social samhørighed og integration, herunder byplanlægning og boligpolitik. I vurderingen skal det dog indgå, om ordningen er egnet og forfølger formålet på en sammenhængende og systematisk måde.

Ungarns anti-LGBT+ lovgivning og Unionens fælles værdier – sag C-769/22, Kommissionen mod Ungarn

Domstolens plenum afsagde den 21. april 2026 en principiel dom i en traktatbrudssag anlagt af Kommissionen mod Ungarn. Sagen handlede om lovligheden af Ungarns såkaldte anti-LGBT+-lovgivning, der forbyder bl.a. mediers og undervisningsmateriales formidling og fremstilling af indhold om kønsidentitet, der ikke svarer til køn tildelt ved fødsel, kønsskifte eller homoseksualitet. I dommen fastslog Domstolen for første gang, at en medlemsstat kan findes at have tilsidesat artikel 2 TEU om EU's værdier i en traktatbrudssag, hvilket forudsætter, at en medlemsstat åbenbart og særlig alvorligt krænker én eller flere af de værdier, som nævnes i bestemmelsen. Domstolen afviste dermed Ungarns argumentation om, at det kun er proceduren i artikel 7 TEU, der gør det muligt at fastslå en tilsidesættelse af værdierne i artikel 2 TEU. Domstolen fandt konkret i sagen, at Ungarns vedtagelse af anti-LGBT+-lovgivningen udgjorde en åbenbar og særlig alvorlig krænkelse af såvel LGBT+-personers grundlæggende rettigheder som værdierne respekt for den menneskelige værdighed, ligestilling og respekt for menneskerettighederne, hvilket medførte at Ungarn har overtrådt artikel 2 TEU. Domstolen tog i øvrigt alle Kommissionens påstande til følge i sagen.

Afledt opholdsret til tredjelandforælder efter artikel 20 TEUF – sag C-147/24, Safi

Domstolens Store Afdeling afsagde den 4. juni 2026 dom i en præjudiciel sag om afledt opholdsret efter artikel 20 TEUF til en tredjelandforælder til et mindreårigt unionsborgerbarn. Sagen vedrørte en marokkansk statsborger, som havde en gyldig opholdstilladelse i Spanien, men som opholdt sig i Nederlandene uden en gyldig opholdstilladelse sammen med sin ægtefælle og parrets mindreårige barn, der begge var nederlandske statsborgere. De nederlandske myndigheder havde meddelt afslag på opholdstilladelse i henhold til artikel 20 TEUF med den begrundelse, at barnet ville kunne tage ophold i Spanien med sin mor og ville således ikke være nødsaget til at forlade Unionens område som helhed.

Den danske regering afgav både skriftligt og mundtligt indlæg i sagen, og argumenterede bl.a. for, at Domstolen fastholdt sin praksis, hvorefter en tredjelandsforælder alene kan aflede en opholdsret fra sit mindreårige unionsborgerbarn i de ganske særlige situationer, hvor der består et afhængighedsforhold mellem dem, og hvor unionsborgerbarnet ville være nødsaget til at forlade Unionen som helhed, hvis tredjelandsforælderen blev nægtet en opholdsret. I sin dom fastslog Domstolen imidlertid, at en gyldig opholdsret i Spanien ikke automatisk medfører, at tredjelandsforælderen er afskåret fra at opnå en afledt opholdsret i Nederlandene, selvom barnet isoleret set ikke ville være nødsaget til at forlade Unionens område som helhed. Domstolen fastslog således, at TEUF artikel 20 sammenholdt med artikel 7 om respekt for familieliv og artikel 24, stk. 2 og 3, om barnets tarv i Chartret om grundlæggende rettigheder skal fortolkes således, at en tredjelandsforælder indrømmes en afledt opholdsret, hvis et afslag ville medføre, at barnets familieliv med begge forældre ikke ville kunne fortsætte i den anden medlemsstat, og at en sådan flytning ville være i strid med barnets tarv, jf. bl.a. de forenede sager i sag C-451/19 og C-532/19, Subdelegación. Domstolen lagde i den forbindelse vægt på, at den nationale ret ikke havde undersøgt, om barnets familieliv med begge forældre reelt kunne fortsættes i Spanien. Dansk praksis vurderes at være i overensstemmelse med Domstolens resultat.